

Guía Docente				
Datos Identificativos				2023/24
Asignatura (*)	Historia da Arquitectura 2	Código	630G02040	
Titulación	Grao en Estudos de Arquitectura			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Cuarto	Obrigatoria	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Proxectos Arquitectónicos, Urbanismo e Composición			
Coordinación	Abelleira Doldán, Miguel A.	Correo electrónico	miguel.abelleira@udc.es	
Profesorado	Abelleira Doldán, Miguel A. Caridad Graña, Juan Antonio Río Vázquez, Antonio Santiago	Correo electrónico	miguel.abelleira@udc.es juan.caridad@udc.es antonio.rio.vazquez@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Inmediatamente anterior ao final do grao, Cuarto curso expónse como obxectivo xeral integrar o corpo disciplinar dos estudos, así como cubrir o campo da especialización. Dentro de este curso, Historia da Arquitectura 2 ten como finalidade completar a secuencia dos estudos da área de Composición Arquitectónica, recollendo nunha visión xeral e unitaria o devir da arquitectura moderna e contemporánea, explicando o porqué das permanencias e das mudanzas e fundamentando o coñecemento dos problemas históricos, edificatorios e urbanísticos en sí propios e no seu proceso proxectivo.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A38	Capacidade para intervir en e conservar, restaurar e rehabilitar o patrimonio construído. (T)
A42	Aptitude para catalogar o patrimonio edificado e urbano e planificar a súa protección. (T)
A49	Coñecemento axeitado da historia xeral da arquitectura.
A51	Coñecemento axeitado dos métodos de estudo das necesidades sociais, a calidade de vida, a habitabilidade e os programas básicos de vivenda.
A52	Coñecemento axeitado da ecoloxía, a sostibilidade e os principios de conservación de recursos enerxéticos e medioambientais.
A53	Coñecemento axeitado das tradicións arquitectónicas, urbanísticas e paisaxísticas da cultura occidental, así como dos seus fundamentos técnicos, climáticos, económicos, sociais e ideolóxicos.
A57	Coñecemento axeitado da socioloxía, teoría, economía e historia urbanas.
A63	Elaboración, presentación e defensa ante un Tribunal Universitario dun traballo académico orixinal realizado individualmente relacionado con calquera das disciplinas cursadas.
B2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dun xeito profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo
B3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
B4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado coma non especializado
B5	Que os estudantes desenvolvesen aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B6	Coñecer a historia e as teorías da arquitectura, así coma as artes, tecnoloxías e ciencias humanas relacionadas con esta
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia do aprendizaxe ao longo da vida

C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Fundamentar o coñecemento dos problemas históricos da arquitectura nas súas diversas escalas.	A38 A42 A49 A51 A52 A53 A57	B2 B3 B4 B5 B6	C1 C4 C6 C7 C8
Comprender os problemas da historia da arquitectura moderna e contemporánea en sí mesma e no seu proceso proxectivo.	A38 A42 A49 A51 A52 A53 A57 A63	B2 B3 B4 B5 B6	C1 C4 C6 C7 C8
Comprender os problemas da historia do urbanismo moderno e contemporáneo, en sí mesmo e no seu proceso proxectivo.	A38 A42 A49 A51 A52 A53 A57 A63	B2 B3 B4 B5 B6	C1 C4 C6 C7 C8
Explicar o por qué das permanencias e das mudanzas da arquitectura e do urbanismo.	A38 A42 A49 A51 A52 A53 A57	B2 B3 B4 B5 B6	C1 C4 C6 C7 C8
Comprender, cunha visión xeral e unitaria, o devir da arquitectura moderna e contemporánea.	A38 A49 A51 A52 A53 A57	B2 B3 B4 B5 B6	C1 C4 C6 C7 C8

Contidos	
Temas	Subtemas
1. Fundamentos	1. Historia da arquitectura como historia da cidade. 2. Da cidade histórica á cidade contemporánea.

2. Arquitectura e cidade moderna.	3. Revolución científica e Revolución industrial. 4. A cidade do XIX. 5. Proxectos teóricos e históricos do Movemento Moderno. 6. Proxectos metodolóxicos do Movemento Moderno. 7. A cidade do Movemento Moderno. 8. Proxecto e construción da cidade. 9. Os Mestres no Movemento Moderno.
3. Arquitectura e cidade contemporánea.	10. Esplendor e trivialización do Movemento Moderno. 11. Revisión e crítica do Movemento Moderno. 12. Os novos mexisterios. 13. Crisis Disciplinar. 14. Recuperación Disciplinar. 15. Quiebra e destrución dos modelos universais. 16. Metrópoli contemporánea e función capitalidade. 17. Arquitectura e cidade contemporánea. 18. O noso presente.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Actividades iniciais	A38 A42 A49 A51 A52 A53 A57 A63 B2 B3 B4 C1 C4 C6 C7 C8	1	0	1
Sesión maxistral	A38 A42 A49 A51 A52 A53 A57 C1 C4 C6 C7 C8	38	0	38
Discusión dirixida	A38 A42 A49 A51 A52 A53 A57 B2 B3 B4 B5 B6 C1 C4 C6 C7 C8	13	0	13
Traballos tutelados	A38 A42 A49 A51 A52 A53 A57 A63 B2 B3 B4 B5 B6 C1 C4 C6 C7 C8	0	30	30
Prácticas a través de TIC	A63 B2 B3 B4 B5 B6 C1	0	15	15
Proba obxectiva	A38 A42 A49 A52 A53 A57 A63 B2 B3 B4 B5 B6 C1 C4 C6 C7 C8	6	45	51
Atención personalizada		2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Actividades iniciais	Encuadramiento da asignatura no Plano de Estudos. Plantexamento do curso e obxetivos pretendidos.
Sesión maxistral	Sesións maxistras. Clases teóricas e exposicións orais complementadas co uso de medios audiovisuais, coa finalidade de transmitir ao alumnado as bases fundamentais dos coñecementos e facilitar a súa aprendizaxe.

Discusión dirixida	Fomento da participación do alumnado na exposición e defensa das súas teses sobre o asunto tratado. Búsqueda de debate e polémica. Importancia da formulación de preguntas (inda que as veces queden sin respostar) como paso previo á obtención de respostas.
Traballos tutelados	Como complemento das clases expositivas e das interactivas, e con obxecto de promover a aprendizaxe autónoma e grupal. Os estudantes desenvolverán continuamente traballos prácticos de tipo analítico en diversos formatos baixo a tutela do profesorado.
Prácticas a través de TIC	Tanto as propostas dos traballos tutelados como a súa elaboración e contestación faranse a través das TIC.
Proba obxectiva	Exporanse cuestións sobre o temario para ser respondidas en papel tanto de forma escrita como gráfica.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	Como complemento das clases expositivas e das interactivas, e con obxecto de promover a aprendizaxe autónoma e grupal. Os estudantes desenvolverán continuamente traballos prácticos de tipo analítico en diversos formatos baixo a tutela dos profesores.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Traballos tutelados	A38 A42 A49 A51 A52 A53 A57 A63 B2 B3 B4 B5 B6 C1 C4 C6 C7 C8	Realización satisfactoria dos traballos tutelados mostrando unha adecuada progresión ao longo do curso.	40
Proba obxectiva	A38 A42 A49 A52 A53 A57 A63 B2 B3 B4 B5 B6 C1 C4 C6 C7 C8	Configurada como: 1. Preguntas concretas sobre o conxunto das materias do programa. 2. Temas de reflexión e análise da arquitectura e o urbanismo nos distintos aspectos abordados no temario. 3. Análises concretas individualizadas ou comparativos de textos, obras ou fragmentos arquitectónicos e/ou urbanos, valorando a capacidade analítica da arquitectura nas súas diversas escalas e graos de profundidade.	60

Observacións avaliación

A avaliación da asignatura configúrase como unha suma ponderada de probas obxectivas e traballos tutelados que serán expostos polos alumnos nas clases interactivas. Dentro do proceso de avaliación continua, realizaranse tres probas parciais liberatorias ao longo do curso, sobre os contidos impartidos ata o momento. Para liberar á materia correspondente é necesario aprobar o parcial.

A asistencia e participación ás clases presenciais é necesaria para ser avaliado. O traballo no presencial é valorado a través dos traballos tutelados cun peso do 40% na calificación final.

A proba obxectiva terá un peso total do 60% na calificación final.

Cada unha das partes que forman a calificación (traballos tutelados e proba obxectiva) son valorados de 0 a 10 puntos.

Para poder aprobar a materia débense cumprir as dúas condicións seguintes:

1. A nota mínima en cada unha das respostas da proba obxectiva e en cada un dos traballos tutelados será de 3 puntos.
2. Unha das partes da proba obxectiva e un dos traballos tutelados teñen que obter unha calificación igual ou superior a 5 puntos.

Para poder ser avaliado na primeira oportunidade (maio) o alumno debe cumprir a totalidade dos seguintes requisitos:

1. Asistir ó menos ó 80% das clases presenciais.
2. Entregar os traballos tutelados nas datas sinaladas.
3. Realizar a proba obxectiva, non deixando sen contestar a ningunhadas preguntas plantexadas.

No caso de non cumprir algún dos primeiros puntos, o alumno obterá un "Non presentado" na convocatoria (oportunidades de maio e xullo).

Si o alumno non se presenta á proba obxectiva na primeira oportunidade, cumprindo o resto de requisitos, obterá un "Non presentado" en maio.

Na segunda oportunidade (xullo), repetirase soamente a proba obxectiva, coas mesmas condicións que na primeira oportunidade, á que soamente se poderán presentar aqueles alumnos que:

1. Ou ben cumpriran os tres requisitos citados anteriormente e non alcanzara a puntuación suficiente para aprobar.
2. Ou ben cumpriran os dous primeiros pero non se presentaran á proba obxectiva na primeira oportunidade.

Aqueles estudantes que participen programas de mobilidade saínte ou entrante adaptaranse ás mesmas normas que o resto do estudantado.

Avaliación

en convocatoria adiantada: Para poder optar á avaliación en convocatoria adiantada deben cumprirse as condicións de avaliación xeral nun curso previo.

Estudantes

con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia: Para estes casos, sempre que contén con recoñecemento oficial da dirección do centro, non se terá en conta a esixencia de asistencia mínima, manténdose o resto de esixencias xerais establecidas.

Plaxio. No relativo ao plaxio se atenderá ao

indicado no Art. 14º das Normas de avaliación, revisión e reclamación das cualificacións dos estudos de grao e mestrado universitario da UDC.

Fontes de información

Fontes de información	
Bibliografía básica	
Bibliografía complementaria	Benevolo, L. Historia de la arquitectura moderna. Barcelona: Gustavo Gili, 1960 Sica, P. Historia del urbanismo. El siglo XIX. Madrid: I.E.A.L., 1980 Sica, P. Historia del urbanismo. El siglo XX. Madrid: I.E.A.L., 1980. Alonso Pereira, J. R. Introducción a la historia de la arquitectura. Barcelona: Reverté., 2012. Alonso Pereira, J. R. La Arquitectura de Galicia. Dos mil años de Historia. Santiago de Compostela: Colegio Oficial de Arquitectos de Galicia, 2023 En paralelo á realización dos traballos tutelados, en cada curso académico concretarase a bibliografía específica para a realización dos mesmos.

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Teoría da Arquitectura/630G02025

Introdución á Arquitectura /630G02005

Historia da Arquitectura 1/630G02035

Historia da Arte/630G02015

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

Como parte das tarefas da materia, poderase preparar material síntese do traballo realizado para a súa exposición conxunta a finais de curso, no evento organizado polo Departamento de Proxectos Arquitectónicos, Urbanismo e Composición: "Arquitecturas en Curso. DPAUC" (paneis, maquetas, debuxos, vídeos, textos, performances, etc.). Ao longo do curso, o profesorado pode recomendar a asistencia a determinados eventos divulgativos (congresos, xornadas, simposios, conferencias, etc.), organizados pola ETSAC, o DPAUC, etc., que teñan relación co contido docente da materia, co obxectivo de proporcionar ao alumnado coñecementos e experiencias actuais referentes a un determinado ámbito de estudo.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías